

Skupinová výuka nadaných na ZŠ

Úvoz v Brně

- Co vedlo k vytvoření modelu skupin
- Skupinová výuka – specifikace, organizace, projevy nadaných
- Postřehy z praxe
- Projekt Skupinovka II.
- MinilQáček
- Výhledy do budoucna

Výchozí modely práce s nadanými

TŘÍDA NADANÝCH

izolace od běžné populace

pocity výjimečnosti

nahlížení okolí - elitářství

nadměrné mzdové náklady

nedostatečné územní pokrytí

soukromé školy

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

BĚŽNÁ TŘÍDA

malá motivace k vyšším výkonům, omezené
podněcování zvědavosti

omezené možnosti úpravy předmětové
skladby, hodinové dotace předmětů v
jednotlivých ročnících

cyklické opakování, rutinní činnosti

izolovanost introvertů - (ne)tolerovaný podivín,

dominance extrovertů - ovládání, velení,
manipulování třídou proti vyučujícímu

absence rovnocenných partnerů, společných
témat

nároky na přípravu výuky

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SKUPINOVÁ VÝUKA

- potlačení nevýhod obou krajních modelů
- odstranění pocitu jinakosti
- vzájemné pozitivní ovlivňování nadaných a šikovných dětí ve skupině
- akcelerace a obohacování v hlavních předmětech
- kontakt s běžnou populací v hodinách výchov
- menší počet dětí ve skupině (max 15)
- individualizace výuky
- rovnocenné partnerství

SPECIFIKA “SKUPINOVKY” NA ÚVOZE

tempo podle potřeb nadaných

pěstování EQ, sebeobsluhy, rozvoj tvořivosti

vysoká míra tolerance ze strany vyučujícího

potlačení soubojů individualit, výchova ke spolupráci a pomoci

zapojení žáků do průběhu vzdělávání a práce ve skupině, realizace jejich podnětů

osobnost učitele = partner, nikoliv mentor či diktátor, silná osobnost, velký všeobecný přehled, oborové znalosti, ochota k diskuzi, schopnost argumentace, pozorný posluchač, připraven na dvojedinečnost

využívání celé škály metod a přístupů napříč vzdělávacími systémy

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Organizace výuky ve skupině

• HLAVNÍ PŘEDMĚTY

- přesuny učiva vyšších ročníků do nižších
- obohacování rozšiřováním a prohlubováním témat
- dostatek času na diskuze k tématům
- operativní úpravy a doplňování témat
- nový předmět Vědouka

• VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

- specifické zájmy = specifické kroužky
- kluby
- neorganizovaný čas pro organizování vlastních zájmů

Projevy nadaných ve skupinách

- Schopnost samostatného vyvození pravidla a jeho aplikace v dalších situacích, objevování paralel a podobností
- Silná potřeba diskutovat, prezentovat vlastní názory, rozdílné přístupy k řešení
- Poukazování na výjimky, detaily, zvláštnosti, odlišnosti,
- Požadavek důsledného dodržování slibů, pravidel a dohod, zargumentování požadavků vyučujícího, jeho maximální spravedlnost
- Odmítání rutiny, klasických domácích úkolů
- Hodnocení známkou selhává, snaha o vzájemné hodnocení a porovnávání výkonů, kritické sebehodnocení
- Tvořivý přístup prakticky ke všemu

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PŘÍKLADY AKTIVIT PRO OBOHACENÍ VÝUKY

- psaní všemi deseti
- ročníkový projekt
- co by se stalo, kdyby...
- zvířecí rekordmani
- rodičovské semináře
- památky UNESCO, světové katastrofy
- tkaničky, kufr
- budovatelské počítačové hry
- gordické uzly: logické hádanky
- herní dny

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

POSTŘEHY – 7 let skupinek

- ne každému dítěti skupinovka vyhovuje
- vzájemná náklonnost nadaných napříč ročníky
- hodně „zlepšováků“ vznikne z důvodu „jak si usnadnit život“
- 1. stupeň = ochutnávka, dostatečná nabídka oblastí
- vývoj oblastí zájmu
- nadaní se učí od šikovných trpělivosti a pochopení
- šikovní se spoluprací s nadanými učí přemýšlet jinak
- ne každý vynikající kantor zvládne práci ve skupině
- zapomeňme na „to se budete učit až v ... třídě“
- neexistuje obecná kuchařka na práci s nadanými ve skupině
- rodiče by měli pomáhat, nikoli radit co, kdy, kde a jak
- je nevhodné dítě utvrzovat v jeho jedinečnosti - už tak má problémů dost
- rodičovská důslednost

1. PROJEKT EU

- získání finančních prostředků na klíčové aktivity počítače, knihy, deskové hry, flešky, kalkulačky, výzkumné batohy, mzdy, stavebnice, nákup služeb
- specifické kroužky, výuka AJ rodilým mluvčím
- upravené učební plány, vědouka, úprava týdenních hodinových dotací předmětů
- e-learningové prostředí a proškolení vyučujících
- web IQáček

2. PROJEKT EU

Název projektu: **Skupinová výuka mimořádně nadaných dětí na Úvoze II**

Reg. číslo projektu: **CZ.1.07/1.2.17/02.0051**

Realizace projektu: **1.4. 2013 – 30.3. 2015**

2. PROJEKT EU

- pokračování skupinové výuky na 2. stupni, zajištění návaznosti
- upravené skladba a hodinová dotace předmětů v jednotlivých ročnících, upravené uč. plány
- Přírodovědný seminář
Společenskovední seminář
- specifické kroužky (Pokustón, Lingvistik), výuka AJ rodilým mluvčím
- proškolení vyučujících, studium problematiky
- vzdělávání s komponentou IT (tablety)

MINIQÁČEK

Edukační skupinky pro nadané předškoláky

**Rozvoj a stimulace mozkových synapsí
metodou NTC:**

Motorika – hrubá, jemná, grafomotorika

Asociativní myšlení

Funkcionální myšlení

Volní vlastnosti

Organizace:

. Odpolední hodinový blok aktivit

Výhledy

- Spolupráce s ped.fak. MU - pedagogika nadaných - studium
- KRND - větší angažovanost rodičů pomoci škole
- Vybavení tříd - wifi síť, vlastní notebooky
- Spolupráce s kvalitními středními školami
- Dětská univerzita